

YAPAY ZEKÂ TEKNOLOJİSİNİN MUHASEBE MESLEĞİNE ETKİLERİ

Dr. Hüseyin Karagöz

İstanbul Ticaret Üniversitesi, Düşünce ve Proje Üretim Akademisi
krqz.hk@gmail.com, ORCID: 0000-0002-5973-5402

Prof. Dr. Nazım Ekren

İstanbul Ticaret Üniversitesi, İşletme Fakültesi
nazimekren@ticaret.edu.tr, ORCID: 0000-0002-7550-1673

Melisa Arslan

İstanbul Ticaret Üniversitesi, Yüksek Lisans Öğrencisi
m1elis1a@gmail.com, ORCID: 0009-0006-0562-3217

Öz

Teknolojinin gelişimi, tüm meslek gruplarında olduğu gibi muhasebe mesleğini de etkilemektedir. Yaşanan değişim ve dönüşüm, hız ve verimlilik açısından önemli katkılar sağlamakla birlikte, veri güvenliği ve gizlilik gibi etik riskler ile istihdam kaybı gibi olumsuz etkileri de beraberinde getirebilmektedir. Özellikle yapay zekâ teknolojisinin her geçen gün yeni yetenekler kazandığı bir ortamda söz konusu riskler de giderek artmaktadır.

Bu çalışmada, yapay zekâ teknolojisindeki gelişmelerin muhasebe mesleği üzerindeki etkileri incelenmiş, özellikle söz konusu gelişimin muhasebe süreçlerini nasıl dönüştürdüğü, meslek mensuplarının görev ve yetkinlikleri üzerindeki yansımalarıyla birlikte analiz edilmiştir. Bu çerçevede, muhasebe meslek mensuplarının yapay zekâ araçlarını nasıl ve ne yönde kullandıkları, mesleğin geleceği ve sürdürülebilirliği hususunda ortaya çıkan fırsat ve risklerin neler olduğu nitel araştırma yöntemiyle incelenmiştir. Elde edilen bulgular, Muhasebe meslek mensuplarının önemli ölçüde yapay zekâ araçlarını kullandıklarını, söz konusu teknolojinin mesleki açıdan tamamlayıcı rol oynayarak başta verimlilik olmak üzere önemli katkılar sağladığını, Çeşitli risklere rağmen, muhakeme, yorumlama, etik ve insani ilişkiler boyutları nedeniyle mesleğin geleceği açısından büyük bir tehdit olarak görülmediğini ortaya koymuştur.

Anahtar Kelimeler: Teknoloji, Yapay Zekâ, Muhasebe.

Araştırma Alanı: İşletme

Araştırma Türü: Araştırma

JEL Kodları: M41, M54, O33

Gönderim Tarihi: 01.11.2025; Kabul Tarihi: 16.02.2026

Copyright © İstanbul Ticaret Üniversitesi Girişimcilik Dergisi

THE IMPACT OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE TECHNOLOGY ON THE ACCOUNTING PROFESSION

ABSTRACT

The development of technology affects the accounting profession as it does all other professions. The changes and transformations that have taken place have made significant contributions in terms of speed and efficiency, but they can also bring with them negative effects such as ethical risks like data security and privacy, and job losses. Especially in an environment where artificial intelligence technology is gaining new capabilities every day, these risks are also increasing.

This study examines the effects of developments in artificial intelligence technology on the accounting profession, analyzing in particular how this development has transformed accounting processes and its implications for the duties and competencies of professionals in the field. Within this framework, qualitative research methods were used to examine how accounting professionals use artificial intelligence tools and in what ways, as well as the opportunities and risks that arise regarding the future and sustainability of the profession. The findings reveal that accounting professionals use artificial intelligence tools to a significant extent, and that this technology plays a complementary role in the profession, providing important contributions, particularly in terms of efficiency. Despite various risks, it is not seen as a major threat to the

future of the profession due to the dimensions of judgment, interpretation, ethics, and human relations.

Keywords: Technology, Artificial Intelligence, Accounting.

Research Field: Business Administration

Research Type: Research

JEL Codes: M41, M54, O33

GİRİŞ

Yaşanan hızlı teknolojik gelişmeler küresel ölçekte tüm sektörleri etkilemekte ve bu gelişmelerin etkisi muhasebe mesleklerinde kendisini hissettirmektedir. İlk aşamalarda, belgelerin elektronik ortamda düzenlenmesi zorunluluğu, defterlerin dijital platformlar aracılığıyla tutulması, kâğıt kullanımının azaltılması amacıyla e-posta sistemlerinin yaygınlaştırılması gibi uygulamalar, meslek süreçlerin dijital dönüşümünü sağlarken, muhasebe uygulamaları, elektronik ortamlarda yürütülen işlemler aracılığıyla daha hızlı, güvenilir ve şeffaf hale gelmiştir. Son dönemlerde öne çıkan en önemli teknolojik gelişmeler ise büyük veri (Big Data) ve yapay zekâ olmuştur.

21. yüzyılda büyük veri, sıklıkla “dijital petrol” olarak nitelendirilirken, 20. yüzyılın petrole atfedilen stratejik ekonomik değeri, günümüzde büyük veriye atfedilmeye başlanmıştır. (Yılmaz, Bülbül, & Atik, 2017). Büyük verinin sağladığı en önemli avantajlardan biri, insan kaynaklı hataların azaltılması olmuş, özellikle muhasebe meslekleri gibi hata toleransının düşük olduğu bir meslek gruplarında bu tür hataların en aza indirilmesiyle dijitalleşmenin katkısı somut bir şekilde görülmeye başlanmıştır. Hataların tümüyle ortadan kaldırılması mümkün olmasa da karar alma süreçlerinde daha doğru ve hatalardan arındırılmış verilerin kullanılması, raporlama süreçlerinin kalitesini artırmıştır (Kwilinski, 2019).

Diğer taraftan, gelişen yapay zekâ uygulamaları, muhasebe mesleklerinin analiz ve karar verme aşamalarında giderek artan oranda kullanılmaktadır. Geleneksel olarak insan tarafından yürütülen karar mekanizmaları, günümüzde yapay zekâ sistemlerine bırakılmakta ve bu sayede muhasebe süreçleri daha etkin bir yapıya sahip olmaktadır. Nitekim yapay zekâ, süreci hızlandırmanın yanı sıra muhasebe uygulamalarında önemli değişimlere neden olarak birçok görev ve sürecin otomatikleştirilmesine de olanak tanımaktadır. Böylece meslek mensupları, yoğun emek gerektiren süreçler yerine daha nitelikli faaliyetlere odaklanabilmektedir (Bellikli, 2024). Bu dönüşüm, mesleki açıdan yeni yetkinliklerinin ortaya çıkmasına da olanak tanırken (Özbek, 2024), günlük muhasebe işlemlerinin yapay zekâ ile yürütülmesi, işletmelerin yanı sıra vergi daireleri ve Sosyal Güvenlik Kurumu gibi kamu kurumları açısından da önemli işlem kolaylıkları sunmaktadır (Yardımcıoğlu & Şitak, 2020).

Bu çalışmada, muhasebe mesleklerinin teknolojik gelişmelerden ne yönde etkilendikleri nitel veri analizi yoluyla incelenmektedir. Bu noktada, gelişen teknolojiyle giderek yetenekleri artan yapay zekânın mesleki süreçleri nasıl etkilediği ve mesleğin geleceğinde nasıl bir etkinin ortaya çıkabileceği araştırılmıştır. Çalışmada, söz konusu gelişmelerin neden olabileceği olumlu

etkilerin yanı sıra meslek mensupları açısından ortaya çıkabilecek risklerin de dikkate alınması amaçlanmaktadır.

Muhasebe Kavramı ve Muhasebe Mesleklerine Genel Bir Bakış

Muhasebe, para ile ifade edilen mali olayları sınıflandıran, kaydeden ve bu süreç sonucunda elde edilen verileri şirket içi veya şirket dışı kullanıcılar için finansal bilgilere dönüştüren bir bilgi sistemi olarak tanımlanabilmektedir (Sürmeli, 2006). Bu sistem, ekonominin üç temel paydaşı olan birey, işletme ve devlet arasındaki mali etkileşimleri kayıt altına almakta ve ekonomik açıdan büyük önem taşımaktadır. Bireyin emek girdisi karşılığında ücret elde etmesi, şirketin kârını maksimize etme çabası ve devletin bu ekonomik faaliyetler üzerinden refahı artırma hedefi, muhasebe bilgi sisteminin konusunu oluşturmaktadır. Tarihsel açıdan Osmanlı İmparatorluğu dönemindeki devlet muhasebesine dayanan söz konusu meslek, Cumhuriyet'in ilanı ve vergilerin beyan usulü ile tahsil edilmeye başlanmasıyla önemli bir gelişim göstermiştir (Güvemli, Aytulun, & Şişman, 2012). Günümüzde ise işletmeler, muhasebe faaliyetlerini kendi bünyelerinde bir departman aracılığıyla yürütebildiği gibi, profesyonel hizmet satın alarak da temin edebilmektedir. Ayrıca, iç muhasebenin sınırlı yetkileri nedeniyle iki yöntem bir arada kullanılabilir.

Muhasebecilik mesleği, işletmelerin parasal işlemlerini standartlara uygun biçimde kayıt altına alan meslek mensupları tarafından yürütülmektedir. Mesleğe genellikle fatura düzenleme, cari ve stok takibi gibi temel görevleri içeren ve "ön muhasebe" olarak adlandırılan alanda başlanılmaktadır. Bu alanda işletmenin nakit yönetimi, ödeme ve tahsilat gibi temel süreçleri yönetilirken, yasal defterlerin tutulması, mali tabloların ve beyannamelerin düzenlenmesi işlemler gerçekleştirilmemektedir. Bu nedenle, ön muhasebe faaliyetleri, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlerin (SMMM) yürüteceği resmi kayıt süreçlerine yardımcı olan bir destek faaliyeti niteliği taşımaktadır. Gelişen teknoloji, muhasebe yazılımları ve dijital fatura portallarıyla bu temel işlemler önemli ölçüde kolaylaşmış olsa da mesleki deneyim ve kariyer ilerlemesi için SMMM ofislerinde farklı firmaların süreçlerine hâkim olmak mesleki açıdan daha kapsamlı bir gelişim imkânı sunmaktadır.

Muhasebecilik mesleğinde mali müşavirlik, mesleğin yasal çerçevedeki profesyonel karşılığını ifade etmektedir. Mali müşavirler, işletmelerin genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri ve mevzuat uyarınca defterlerini tutmak, bilanço ve kâr-zarar tablosu gibi mali belgelerini ve beyannamelerini düzenlemek gibi temel görevleri yerine getirmektedir (T.C. Resmî Gazete, 1989). Bu görevlerin yanı sıra, muhasebe sistemleri kurma, finansal konularda danışmanlık yapma, inceleme, denetim ve bilirkişilik gibi geniş yetki ve sorumlulukları da bulunmaktadır. Mali müşavirlerin rolü, özellikle devletin ekonomik istikrarı sağlama ve toplumsal fayda yaratma hedefi doğrultusunda kritik bir önem taşımaktadır. Nitekim, kamu hizmetlerinin finansmanında en önemli gelir kaynağı olan vergilerin toplanmasında mali müşavirlerin kilit bir rolü bulunmaktadır (Karaca, 2021). Öyle ki; 13 Haziran 1989'da 3568 sayılı kanun ile mesleğin yasal statüsünün resmi olarak tanımlanması, 1980'li yıllarda yaşanan ekonomik gelişmelerin sonucunda devletin vergi gelirlerini

artırma isteği ve bu alanda uzmanlaşmış profesyonellere olan ihtiyacın artması sonucunda gerçekleşmiştir (Kurtcebe & Utku, 2016).

Mesleğin en önemli noktalarından birisi, unvanlar arasındaki farklılıklar ve bunların görev, yetki ve sorumlulukları belirleyen çerçevelerdir. Bu noktada, muhasebecilik ile mali müşavirlik arasındaki temel fark, yürütülen işin kapsamı ve yasal yetkiler çerçevesinde şekillenmektedir. Muhasebecilik, ticari işletmelerin mali işlemlerinin kayıt altına alınması, belgelenmesi ve finansal raporlamasının yapılması gibi uygulamalı görevleri kapsarken, mali müşavirlik, bu işlemlerin yanı sıra vergi planlaması, mali analiz, danışmanlık, beyanname düzenleme ve kamu otoriteleriyle olan mali ilişkilerin yürütülmesi gibi daha geniş ve yetki gerektiren görevleri içermektedir. 3568 sayılı Kanun'a göre SMMM unvanı, en az lisans düzeyinde öğrenim görmüş, zorunlu stajını tamamlamış ve mesleki yeterlilik sınavında başarılı olmuş kişilere verilmektedir. Bu unvana sahip olanlar hem muhasebe hizmeti sunabilmekte hem de işletmelere mali mevzuat konusunda danışmanlık yapabilmektedir. Bu bağlamda, mali müşavirlik, muhasebeciliğin ötesine geçen bir uzmanlık ve sorumluluk alanı olarak tanımlanabilmektedir (T.C. Resmî Gazete, 1989).

Muhasebe Süreçleri Teknolojik Değişimin Rolü

Muhasebe sistemi, sadece bir kayıt tutma işlemi olmanın ötesinde işletmelerin verimlilik ve etkinlik analizinin yapılmasını sağlayan kritik fonksiyonlar görmektedir. Girdi-çıktı, stok kontrolü, kâr-zarar durumu ve nakit akışı gibi finansal verilerin takibi yoluyla işletmelerin performansı ölçülebilmesi ve/veya iyileştirilebilmesi mümkün olabilmektedir. Ekonomide mal ve hizmet üretimini gerçekleştiren işletmelerin etkin ve verimli çalışması, rekabet ortamını geliştirirken, makro düzeyde büyümeyi destekleyen ve sürdürülebilir kılan etkiler yaratmaktadır. Bu bağlamda muhasebecilik hem firmaların gelişimini sağlayan hem de ülke ekonomisinin sürdürülebilir büyümesine zemin hazırlayan stratejik bir meslek olarak tanımlanabilmektedir.

Böylesi bir öneme sahip olan muhasebecilik meslekleri, teknolojik gelişmelerden en fazla etkilenen meslekler arasında yer almaktadır. Teknolojik gelişmelerin muhasebe mesleklerine yansımalarının en somut örneklerinden birisi, noter onaylı kâğıt defterlerin yerini e-defter uygulamalarına bırakması olmuştur. Benzer şekilde, kâğıt faturaların kaldırılarak e-fatura sistemine geçilmesi de muhasebe süreçlerinin giderek daha fazla dijital altyapıya entegre edildiğini göstermektedir. Bu gelişmeler söz konusu mesleklere önemli avantajlar sağlarken, bazı mesleklerin aksine teknolojik ilerlemelerin muhasebecilik açısından tehdit oluşturmayacağı, aksine destekleyici bir rol oynayacağı görüşü genel kabul görmektedir (Kurnaz, Tekbaş, Bozdoğan, & Çetin, 2020).

Teknolojik gelişimlerle birlikte muhasebe mesleklerinde yaşanan dijital dönüşüm, mesleki yetkinliklerdeki değişimi de zorunlu kılmaktadır. Bu bağlamda, meslek odaları ve ilgili kuruluşların dijitalleşmeye uyum sağlayacak eğitim, seminer ve benzeri faaliyetleri artırması gerektiği ifade edilmektedir. Özellikle mesleğe yeni başlayacak gençlerin dijital farkındalıklarının yüksek

olması, mevzuat okuma becerilerinin gelişmiş olması ve teknolojik altyapılara hızlıca uyum sağlayabilmeleri önem taşımaktadır (Bağdat & Şenol, 2024).

Diğer taraftan, son dönemlerde teknolojik gelişimin odak noktası haline gelen yapay zekâ gelişiminin, pek çok sektör ve mesleği etkilediği gibi muhasebe mesleğini de tüm yönleriyle etkilediği ifade edilmektedir. Yapay zekanın kullanımı, söz konusu meslek açısından çeşitli avantajlar sağlamaktadır. Bu avantajların başında ise tekrar eden ve zaman alıcı görevlerin otomatikleştirilmesi ve verimliliğin artırılması gelmektedir. Böylece, muhasebe süreçlerinin daha kısa sürede ve daha az hatayla tamamlanması sağlanırken, meslek mensupları daha stratejik ve analitik konulara odaklanma imkânı bulmakta ve karar alma süreçlerinin kalitesi yükselmektedir. Ayrıca, yapay zekânın kullanımı büyük miktarda verinin yüksek doğrulukla analiz edilmesini ve finansal bilgilere olan güvenin artmasına neden olmaktadır. Böylece, hatalı raporlamaların ve insan kaynaklı hataların önüne geçilmiş olmaktadır.

Tüm bunlarla birlikte, yapay zekanın kullanımıyla finansal anormalliklerin ve dolandırıcılık faaliyetlerinin tespiti daha kolay hale gelmekte, bu durum ise risk yönetimi süreçlerine katkı sağlarken, kurumların iç kontrol mekanizmalarını güçlendirmektedir. Ayrıca, geçmiş verilere ve tahmine dayalı analitik tekniklerle, gelecekteki finansal eğilimler öngörülebilme ve işletmeler stratejik planlama ve proaktif karar alma açısından önemli avantajlar sağlayabilmektedir. Son olarak, yapay zekanın maliyetler ve düzenlemelerin kontrolünde sağladığı avantajlardan da bahsedilebilmektedir. Bu çerçevede, yapay zekanın belgelerin dijitalleştirilmesi, işlem kayıtlarındaki usulsüzlüklerin tespit edilmesi ve denetim izleriyle güvenli veri takibi yapılabilmesi insan emeğine olan ihtiyacın en aza inmesine ve maliyetlerin azalmasına neden olmaktadır. Yapay zekâ ile sürekli değişen muhasebe ve vergi düzenlemelerine karşı otomatik kontroller sağlanması ise uyumsuzluk risklerini azaltmakta ve finansal güvenilirliğin artmasına katkı sağlamaktadır. Tüm bu gelişmeler, yapay zekânın muhasebe mesleğini yeniden şekillendirme ve meslek mensuplarının rollerini daha nitelikli hale getirme potansiyelini açıkça ortaya koymaktadır (Erkan & Yılmazcan, 2023).

Yapay zekâ kullanımının muhasebe süreçlerindeki faydalarının yanı sıra beraberinde getirdiği çeşitli risk ve tehditler de bulunmaktadır. Bu riskler genel olarak etik yönden ele alınmakta ve yapılan araştırmalarda veri güvenliği, gizlilik, yanlış kullanım, sorumluluk, erişilebilirlik, şeffaflık ve güven olarak raporlanmaktadır. Dolayısıyla meslek mensupları tarafından genel olarak yapay zekanın uygulanması ve kullanımında etik seçimlerin önemine dikkat çekilmektedir (Zhang vd., 2023).

Diğer taraftan, etik risklerin dışında yapay zekâ başta olmak üzere teknolojiye hızlı gelişmelerin, muhasebe mesleğinin sürdürülebilirliği ve meslek mensuplarının istihdamı açısından bazı riskleri de beraberinde getirdiği göz ardı edilmemelidir. Özellikle rutin ve tekrar eden muhasebe işlemlerinin yapay zekâ yoluyla yapılabilmesi, bu alanlarda çalışan insan kaynağına olan ihtiyacı azaltmaktadır. Yapay zekâ tabanlı muhasebe yazılımları belge analizi, defter kaydı, mali tablo oluşturma ve vergi beyannamesi hazırlama gibi birçok faaliyeti giderek daha hızlı ve daha hatasız

biçimde gerçekleştirebilme kabiliyeti kazanmaktadır. Bu durum, özellikle düşük ve orta düzey muhasebe pozisyonlarında istihdamın azalması riskini doğurmaktadır. Ayrıca, bazı büyük ölçekli şirketlerin iç denetim, raporlama ve muhasebe hizmetlerini dışarıdan hizmet almak yerine yapay zekâ destekli sistemlerle kendi bünyelerinde gerçekleştirmeye başlamaları, serbest muhasebeci ve mali müşavirlerin iş alanlarında daralmaya neden olabilmektedir. Bu bağlamda, meslek mensuplarının mevcut dijital sistemlere uyum sağlamalarının yanı sıra, aynı zamanda yüksek katma değerli hizmetler sunabilecekleri becerilere sahip olmaları giderek daha kritik hale gelmektedir.

Literatür Özeti

Dijitalleşme ve yapay zekâ teknolojilerinin hızla gelişmesi, çeşitli sektör ve mesleklerde köklü değişimleri beraberinde getirmiştir. Bu değişimin etkileri, muhasebeden insan kaynaklarına, kamu yönetiminden bankacılığa, finans sektöründen medya alanına kadar pek çok disiplinde kendisini göstermiş ve bu doğrultuda akademik çalışmaların da araştırma konuları arasında yer almasına neden olmuştur. Son dönemlerde yapılan çalışmalarda, giderek yeni yetenekleri kazanan yapay zekânın etkileri üzerinde daha fazla durulmakta, iş süreçlerinin dijitalleşmesi, mesleklerin dönüşümünü ve toplumsal algılar farklı yönlerden ele alınmaktadır. Literatürde hem nitel hem de nicel yöntemlerle gerçekleştirilen bu çalışmaların, genel olarak yapay zekânın sunduğu fırsatların yanı sıra yarattığı belirsizlik, etik tartışmalar, mesleki uyum sorunları ve teknolojik altyapı eksiklikleri gibi çeşitli sorun alanlarını ele aldıkları görülmektedir.

Jamal Mohammad vd. (2020) tarafından yapılan çalışmada, yapay zekanın muhasebe meslek mensupları ve gelecek nesil muhasebeciler üzerindeki etkileri değerlendirilmiştir. Muhasebecilik ile yapay zekâ arasındaki ilişkiyi araştırmak üzere nitel içerik analizinin kullanıldığı çalışmada, yapay zekâ teknolojisiyle ilgili gelişmelerin muhasebe meslek mensuplarının iş maliyetlerini azaltabileceği ve ilgili meslek mensuplarının ilgi alanlarını veri odaklı ve analitik tabanlı karar süreçlerine kaydırarak mesleklerine değer katabilecekleri ifade edilmiştir.

Yardımcıoğlu ve Şitak (2020) tarafından yapılan çalışmada küresel sorunlarda yapay zekanın muhasebedeki yansımaları dikkate alınarak muhasebe mesleğinin geleceği incelenmiştir. Çalışmada, yapay zekanın belirsizliğe yol açtığı ve fikir çatışmalarına konu olduğu ifade edilmiştir.

Tiftik (2021) tarafından yapılan araştırmada yapay zekanın insan kaynakları yönetiminde kullanımı incelenmiştir. Akademik ve sektörel yaklaşımların incelendiği çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Bu çerçevede, insan kaynakları yönetiminde yapay zekâ kullanımının hem olumlu hem de olumsuz sonuçlara neden olabildiği, ancak insan kaynakları yönetiminin belirli alt alanlarında yapay zekâ kullanımının söz konusu olabileceğine yönelik bulgulara rastlanıldığı ifade edilmiştir.

Topraktaş (2021) tarafından yapılan çalışmada, dijitalleşme süreciyle bilgiyi kullanabilme biçimlerinde ortaya çıkan kuşaklararası farklılığın açıklanması amaçlanmıştır. Derinlemesine görüşme tekniği kullanıldığı çalışmada,

gündelik yaşamda dijitalleşmenin hem olumlu hem de olumsuz etkilerinin bulunduğu, bilgi ve dijitalleşme arasında önemli bir ilişkinin bulunduğu, bilginin dijital ortamlarda farklı niteliklerde bulunduğu, internet teknolojisiyle birleşen analog bilgi araçlarıyla dijital bilgi araçlarının yaygınlaşarak kullanımının arttığı, bu sayede ise bilgiyi kullanma biçimlerinin önemli değişime uğradığı tespit edilmiştir. Ayrıca, bilgi araçlarında X ve Y kuşakları arasında farklılıkların olduğu, böylece bilginin ve bilgi araçlarının kuşaklararası farklılaştığı sonucuna ulaşılmıştır.

Özçelik (2022) tarafından gerçekleştirilen çalışmada, teknoloji ve örgüt yapısı arasındaki ilişkide yapay zekâ izleri araştırılmış, örgüt yapısının ilişkilendirildiği teknoloji türleri ile bu türler arasında yapay zekâ teknolojisinin var olup olmadığı incelenmiştir. 22 adet makaleden sistematik literatür taramasının yapıldığı çalışmada, bilgi teknolojilerinin ön plana çıktığı görülmüş, yalnızca bir çalışmanın giderek önemi artan ve geleceği şekillendireceği düşünülen yapay zekâ teknolojilerini ele aldığı tespit edilmiştir. Bu bağlamda, teknoloji ve örgüt yapısı arasındaki ilişkiyi konu alan çalışmalarda yapay zekâ teknolojisi üzerine yoğunlaşılması önerilmiştir.

Yıldız (2022) tarafından yapılan çalışmada yapay zekâ teknolojisinin finans sektöründeki rolü ele alınarak yapay zekâ teknolojisi ile finansın etkileşimi ve kesişimi incelenmiştir. Literatürde yer alan akademik çalışmalar ampirik ve ampirik olmayan çalışmalar olarak detaylandırılmış, ampirik çalışmalar ile birim, yıl, sektör ve teknik açıdan betimlemeyi amaçlayan istatistiksel analizlere başvurulurken, ampirik olmayan çalışmalardan genel çıkarımlar yapılmıştır. Bu incelemeler sonucunda, altın, hisse senedi gibi yatırım araçlarına ilişkin tahminlerde yapay sinir ağlarının kullanıldığı, son dönemlerdeki çalışmalar ile blokzincir ve Bitcoin'e ilişkin tahminlerde derin öğrenme gibi ileri düzey analizlerin daha sık kullanılmaya başlandığı gözlemlenmiştir.

Dur (2024) tarafından yapılan çalışmada dijitalleşme sürecinde yapay zekanın muhasebe uygulamalarındaki kullanımı ele alınmış ve muhasebe mesleğinin yaşanan dijital dönüşüm ile nasıl şekillendiği, meslek mensupları tarafından bu değişime nasıl uyum sağlanabileceği incelenmiştir. Yapay zekâ ve muhasebe uygulamalarını konu alan çalışmaların bibliyometrik analizinin yapıldığı çalışmada, dijitalleşmenin muhasebedeki rutin işlemleri kolaylaştırdığı, güvenlik ve veri saklama gibi konularda yaşanabilecek sorunlara çözüm yollarının bulunması gerektiği ifade edilmiştir.

Pala (2024) tarafından yapılan çalışmada, radyo ve televizyon sektöründeki dijitalleşme ele alınmıştır. Yapılan derinlemesine görüşmelerden elde edilen sonuçlara göre, dijitalleşmenin gazeteciliğe en önemli etkisinin hız olduğu tespit edilirken, dijital platformlardaki haber içeriklerinin dikkat çekici hale getirilmesinde kullanılan algoritmalara, yapay zekaya, SEO editörlüğüne, görüntü ve fotoğrafların işlenmesinde kullanılan programlara hakim olunması gerekliliğinin arttığı ifade edilmiştir.

Demirhan (2025) tarafından yapılan çalışmada, dijitalleşme ve dijitalleşme sonucunda ortaya çıkan yapay zekâ uygulamalarının gayrimenkul

sektöründeki etkileri incelenmiştir. Çalışmada gayrimenkul teknolojileri alanında literatürde yer alan çalışmaların bibliyometrik analizi yapılmıştır. Çalışmanın sonucunda, gayrimenkul sektöründe dijitalleşmenin önemli olduğu, dijitalleşme uygulamalarının bu sektörde daha fazla uygulama alanı bulması gerektiği vurgulanmıştır.

Gökbulut Kazan (2025) tarafından yapılan çalışmada, muhasebe meslek mensuplarının yapay zekâ ile ilgili mesleki kaygıları, yapay zekaya yönelik destekleyici ve dışlayıcı tutumları Aydın ilinde faaliyetlerini yürüten mali müşavirler bağlamında incelenmiştir. Elde edilen sonuçlara göre, yapay zekanın neden olduğu kaygılar ile öğrenme, iş değiştirme ve yapılanma kaygıları gibi alt boyutlarının destekleyici yaklaşımlar ile negatif, dışlayıcı yaklaşımlar ile ise pozitif yönlü ilişkinin içerisinde bulunduğu tespit edilmiştir. Kaygıların dışlayıcı yaklaşımları anı yönde, destekleyici yaklaşımları ise tersi yönde etkilediği tespit edilen çalışmada, muhasebe meslek mensuplarının yapay zekâ ile ilgili kaygı düzeyleri, yeniliklere karşı tutumlarını da şekillendiren etkiler yarattığı ifade edilmiş, özellikle iş değiştirme kaygısı arttıkça destekleyici yaklaşımların azaldığı belirtilmiştir.

Taner (2025) tarafından yapılan çalışmada, dijitalleşmenin işletme yönetiminde ve işletme fonksiyonu üzerindeki etkileri ele alınmıştır. Çalışmada, dijitalleşmenin tarihsel süreci, çalışan davranışları, organizasyonel yapı, ekonomik performans ve çevresel sürdürülebilirlik üzerindeki etkileri değerlendirilmiş, Türkiye özelinde önde gelen seçilmiş işletmelerin dijital dönüşümleri incelenmiştir. Bu çerçevede, dijitalleşmenin stratejik ve operasyonel süreçler için bit gereklilik haline geldiği, sürdürülebilir büyüme açısından kritik bir önem taşıdığı vurgulanmıştır.

Veri ve Yöntem

Bu araştırmada, muhasebe meslek mensuplarının yapay zekâ (YZ) teknolojilerine ilişkin farkındalıklarını, kullanım düzeylerini ve mesleğe yönelik algılarını belirlemek amacıyla nicel bir araştırma yöntemi benimsenmiştir. Çalışmanın evrenini Türkiye’de faaliyet gösteren serbest muhasebeci mali müşavirler, yeminli mali müşavirler ve muhasebe alanında çalışan profesyoneller oluşturmaktadır.

Veriler, araştırmacı tarafından geliştirilen ve literatürdeki benzer çalışmalar (ör. Brynjolfsson & McAfee, 2017; Kokina & Davenport, 2017) incelenerek uyarlanmış bir anket formu aracılığıyla toplanmıştır. Anket, çevrim içi ortamda gönüllü katılıma açık şekilde uygulanmıştır. Toplam 401 geçerli yanıt elde edilmiş, eksik veya tutarsız doldurulan formlar değerlendirmeye alınmamıştır.

Anket formu iki ana bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde katılımcıların demografik özellikleri (yaş, cinsiyet vb.) yer almakta, ikinci bölümde ise yapay zekânın muhasebe mesleğine etkileriyle ilgili görüşleri ölçülmüştür.

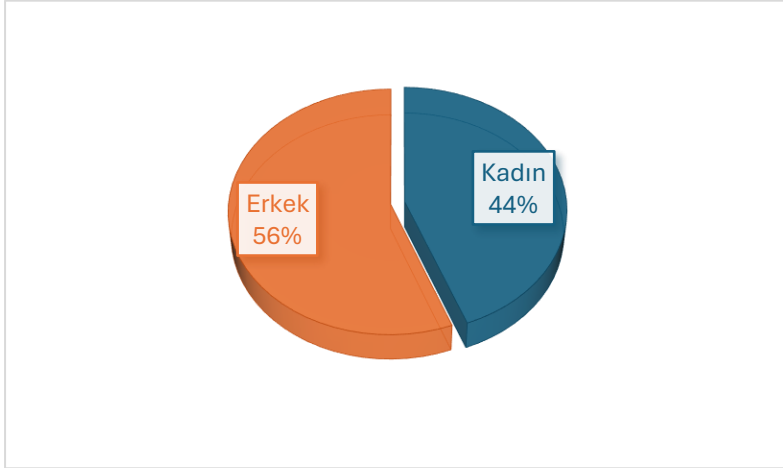
Verilerin analizinde betimleyici istatistikler kullanılmış, frekans ve yüzde dağılımlarıyla temel eğilimler ortaya konmuştur. Gerekli durumlarda değişkenler arasında ilişkiyi incelemek üzere ki-kare testi ve çapraz tablo analizlerinden yararlanılmıştır. Tüm analizler, SPSS paket programı

kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Uygulanan yöntemle, hem yapay zekâ kullanım düzeyinin muhasebe süreçlerinde hangi alanlarda yoğunlaştığı hem de katılımcıların teknolojinin mesleğin geleceğine ilişkin algıları sistematik biçimde değerlendirilmiştir.

Bulgular

Araştırmaya katılan 401 muhasebe meslek mensubunun demografik dağılımı incelendiğinde, katılımcıların %56'sının erkek, %44'ünün kadın olduğu belirlenmiştir. Bu oran, muhasebe mesleğinde erkeklerin hâlen sayısal olarak çoğunlukta olduğunu, ancak kadın temsiline de giderek güçlendiğini göstermektedir. Cinsiyet dağılımındaki bu dengelenme eğilimi, muhasebe mesleğinin geçmişteki erkek egemen yapısından kademeli biçimde uzaklaştığını, özellikle genç kuşaklarda kadınların mesleğe katılım oranının arttığını göstermektedir. Kadın meslek mensuplarının artan temsili, mesleğin etik duyarlılığı, iletişim gücü ve sosyal sorumluluk yönünün güçlenmesine katkı sağlamaktadır.

Bulgular genel olarak değerlendirildiğinde, cinsiyet dağılımının muhasebe mesleğinde çeşitlilik ve kapsayıcılık açısından olumlu bir gelişme eğilimi taşıdığı, ancak hâlen erkek ağırlıklı yapının sürdüğü söylenebilmektedir. Bu durum, mesleğin geleceğinde kadın istihdamını destekleyen politikalar ve fırsat eşitliği uygulamalarının önemini ortaya koymaktadır.

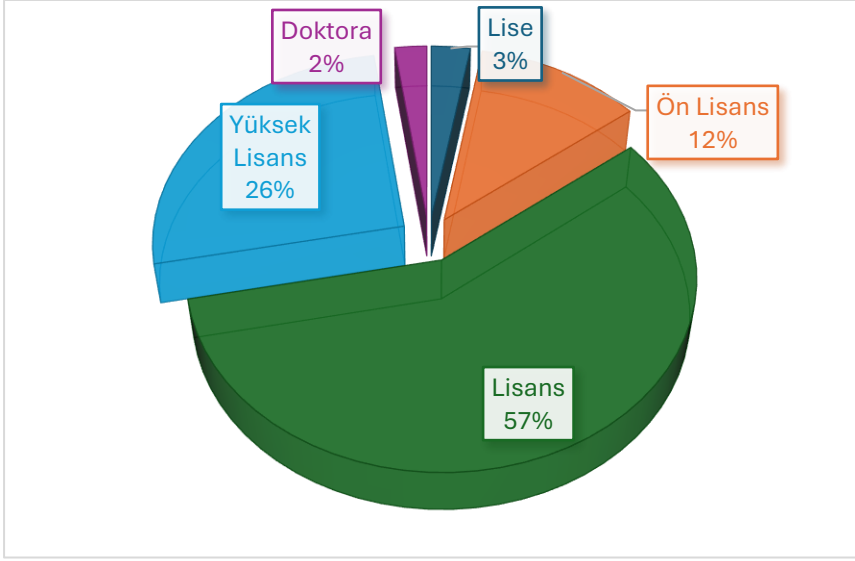

Şekil 1. Araştırmaya Katılan Meslek Mensuplarının Cinsiyet Dağılımları

Diğer taraftan, araştırma kapsamındaki 401 katılımcının eğitim düzeyi incelendiğinde, örneklemin büyük bölümünü lisans mezunları oluşturmaktadır. Katılımcıların %57,4'ü lisans düzeyinde eğitime sahiptir. Bunu %25,9 ile yüksek lisans mezunları ve %11,7 ile ön lisans mezunları izlemektedir. Lise mezunlarının oranı %2,7, doktora düzeyinde eğitime sahip olanların oranı ise %2,2 olarak belirlenmiştir.

Bu dağılım, muhasebe meslek mensuplarının genel olarak yüksek eğitim düzeyine sahip olduğunu göstermektedir. Katılımcıların yaklaşık dörtte üçü

lisans ve üzeri bir akademik geçmişe sahiptir. Bu durum, meslek mensuplarının teknolojik gelişmeleri ve yapay zekâ uygulamalarını anlama, değerlendirme ve mesleki süreçlerine entegre etme konusunda bilişsel ve teorik altyapıya sahip oldukları şeklinde yorumlanmaktadır.

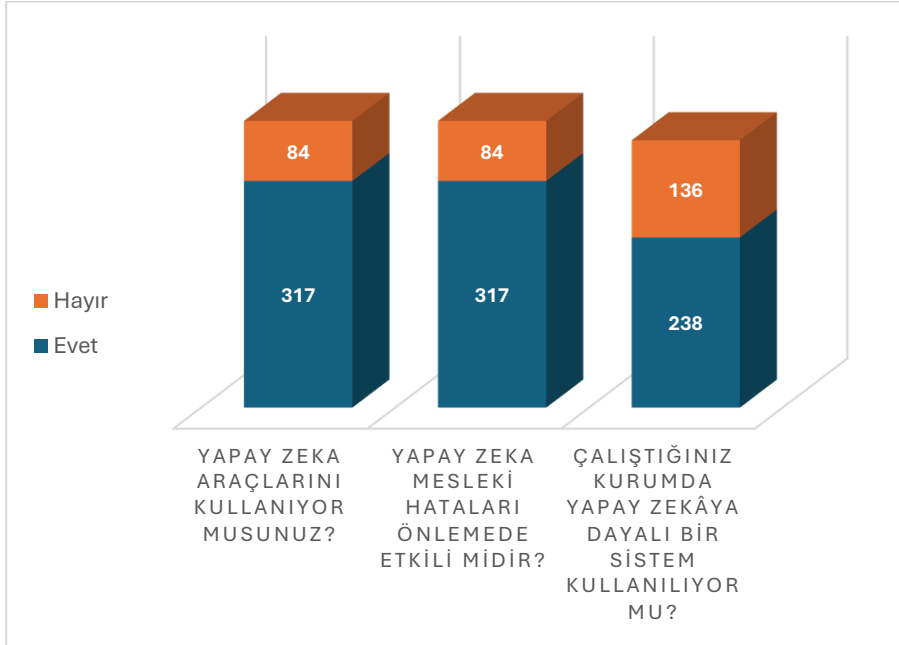
Şekil 2. Araştırmaya Katılan Meslek Mensuplarının Eğitim Düzeyleri

Muhasebe alanında yükseköğretimin ağırlığının giderek arttığı, mesleğin nitelikli insan kaynağına dayalı bir yapıya dönüştüğü dikkat çekerken, özellikle lisansüstü eğitim düzeyinin (yüksek lisans ve doktora) %28'in üzerinde bir paya sahip olması, muhasebe mesleğinde akademik bilgi, analitik düşünme ve uzmanlaşma eğiliminin güçlendiğine işaret etmektedir.

Demografik özelliklerin yanı sıra çalışma kapsamında elde edilen bulgular, muhasebe meslek mensuplarının yapay zekâ teknolojilerini ne ölçüde benimsediklerine ilişkin önemli bilgiler sunmuştur. Katılımcıların büyük çoğunluğu (%79,1) muhasebe süreçlerinde yapay zekâ araçlarını aktif olarak kullandığını belirtmiştir. Benzer biçimde, aynı oranda katılımcı yapay zekânın mesleki hataları önlemede etkili olduğu görüşündedir. Bu paralellik, teknolojiyi deneyimleyen meslek mensuplarının onun hata azaltıcı etkisine daha fazla inandığını ortaya koymaktadır. Buna karşılık, yapay zekâ araçlarını kullanmadığını belirten katılımcılar (%20,9), teknolojinin mesleki faydaları konusunda daha temkinli bir tutum sergilemektedir.

Kurumsal düzeyde yapay zekâ sistemlerinin kullanımının bireysel kullanıma kıyasla daha sınırlı olduğu görülmüştür. Katılımcıların yaklaşık %59,4'ü çalıştığı kurumda yapay zekâ tabanlı bir sistem bulunduğunu, %33,9'u ise böyle bir sistemin henüz kullanılmadığını ifade etmiştir. Bu durum, bireysel düzeyde teknolojik adaptasyonun kurumsal dönüşümden daha hızlı ilerlediğini göstermektedir. Genel bir değerlendirmeye, muhasebe mesleğinde yapay zekâyâ yönelik farkındalık ve kullanım düzeyinin yüksek

olduğu, ancak kurumsal altyapı, eğitim ve standartlaşma süreçlerinin bireysel eğilimlerin gerisinde kaldığı anlaşılmaktadır.

Şekil 3. Meslek Mensuplarında Yapay Zekâ Araçlarının Kullanımı

Bu sonuçlar, yapay zekâ teknolojilerinin muhasebe mesleğinde yalnızca teknik bir araç değil, aynı zamanda mesleki karar alma süreçlerini destekleyen bir unsur olarak görüldüğünü ortaya koymaktadır. Katılımcıların büyük bölümü, yapay zekâyı mesleki doğruluk, verimlilik ve hız açısından önemli bir avantaj olarak değerlendirirken, uygulamanın kurumsal düzeyde yaygınlaştırılması gerektiğini vurgulamışlardır.

Diğer taraftan, yapay zekânın kullanımı kadar, bu teknoloji hakkında sahip olunan bilgi düzeyi de son derece önem taşımaktadır. Elde edilen bulgulara göre katılımcıların büyük çoğunluğu, yapay zekâ teknolojileri hakkında orta düzeyde bilgiye sahip olduğunu belirtmiştir. Toplam 401 katılımcının %4,7'si bilgi düzeyini "çok iyi" olarak tanımlarken, %21,7'si "iyi", %53,9'u "orta", %17,7'si "az" ve %2'si "hiç yok" yanıtını vermiştir. Bu bulgular, muhasebe meslek mensuplarının genel olarak yapay zekâ teknolojilerine ilişkin farkındalık düzeyinin yüksek, ancak uzmanlık düzeyinin sınırlı olduğunu göstermiştir. Katılımcıların yarısından fazlası teknolojiyi tanımakta ve işlevleri hakkında bilgi sahibi olduğunu ifade etmiştir. Ancak, katılımcıların yalnızca %4,7'si ileri düzey bilgiye sahip olduğunu belirtmiştir.

Tablo 1. Meslek Mensuplarının Yapay Zekâ Teknolojileri Hakkındaki Bilgi Düzeyleri

Bilgi Düzeyi	Frekans	Pay (%)
Çok iyi	19	4.7
İyi	87	21.7
Orta	216	53.9
Az	71	17.7
Hiç yok	8	2.0

Ayrıca elde edilen bulgular, katılımcıların büyük çoğunluğunun yapay zekânın muhasebe mesleğini olumlu yönde etkilediği düşüncesine sahip olduğunu göstermiştir. Toplam 401 katılımcının %84,8'i "yapay zekânın olumlu etkileri olduğunu" belirtirken, %15,2'si bu teknolojinin olumsuz etkiler doğurduğunu ifade etmiştir.

Tablo 2. Meslek Mensuplarına Göre Yapay Zekanın Mesleğe Etkileri

Etki	Frekans	Pay (%)
Olumlu etkileri olmaktadır	340	84.8
Olumsuz etkileri olmaktadır.	61	15.2

Bu dağılım, meslek mensuplarının genel olarak yapay zekâyı mesleğin geleceği açısından bir tehditten ziyade bir fırsat olarak gördüklerini ima etmektedir. Katılımcıların büyük bölümü, yapay zekânın muhasebe uygulamalarında verimliliği artırdığını, hata payını azalttığını ve karar alma süreçlerini hızlandırdığını vurgulamışlardır. Öte yandan, olumsuz görüş bildirenler, teknolojinin istihdam kayıplarına yol açabileceği, mesleğin geleneksel işlevlerini dönüştüreceği ve etik sınırların bulanıklaşmasına neden olabileceği yönündeki kaygılarını belirtmişlerdir.

Tablo 3. Meslek Mensuplarına Göre Yapay Zekanın Olası Etkileri

Olası Etki	Frekans	Pay (%)
Verimliliği artırır	140	34.9
Zaman kazancı sağlar	199	49.6
İstihdam kayıplarına yol açar	54	13.5
Hepsi	3	0.7
Diğer	5	1.2

Meslek mensuplarının büyük çoğunluğunun, yapay zekânın muhasebe mesleği üzerinde verimlilik ve zaman tasarrufu açısından olumlu etkiler yaratacağı görüşüne sahip oldukları görülmüştür. Buna göre, katılımcıların %49,6'sı "zaman kazancı sağlar" seçeneğini, %34,9'u ise "verimliliği artırır" seçeneğini işaretlemiştir. Diğer taraftan, katılımcıların %13,5'i "istihdam kayıplarına yol açar" yanıtını verirken, "Hepsi" seçeneğini işaretleyenlerin oranı %0,7, "diğer" yanıtını işaretleyenlerin oranı ise %1,3 düzeyinde gerçekleşmiştir.

Nitel bulgulara göre, katılımcıların önemli bir kısmının yapay zekânın yalnızca otomasyon ve hız sağlamakla sınırlı olmadığı, aynı zamanda yorumlama, danışmanlık ve hukuki değerlendirme gibi mesleğin üst düzey bilişsel alanlarını da etkileyebileceği yönünde görüş bildirdiği görülmüştür. Bazı katılımcılar, “yorum ve müşavirlik yönünde gelişim sağlayamayan meslek mensupları piyasada olamayacak” ya da “mesleğimizi bitirebilir” ifadeleriyle teknolojinin dönüştürücü ve seçici etkisine dikkat çekmiştir. Bu çerçevede verimlilik ve zaman tasarrufu sağlamanın yanında, meslek mensuplarının sayısını azalttığı yönündeki görüşler, yapay zekânın mesleğin etik ve düşünsel yönü üzerinde potansiyel riskler taşıdığına işaret etmiştir.

Tablo 4. Meslek Mensuplarına Göre Yapay Zekânın Gelecekteki Rolü

“Sizce yapay zekâ: ...”	Frekans	Pay %
Yardımcı olacak ama yerini almayacak	247	61.6
Yeni mesleki roller oluşturacak	96	23.9
Muhasebecilerin yerini alacak	58	14.5

Meslek mensuplarının büyük çoğunluğu, yapay zekânın muhasebe mesleğinde destekleyici bir rol üstleneceğini düşünmektedir. Buna göre katılımcıların **%61,6’sı** “yapay zekâ yardımcı olacak ama yerini almayacak” ifadesine katılmıştır. Bu görüş, meslek mensuplarının teknolojiyi bir ikame unsuru olarak değil, mesleki süreçleri kolaylaştıran tamamlayıcı bir araç olarak gördüklerine işaret etmiştir. Diğer taraftan, katılımcıların %23,9’u yapay zekânın “yeni mesleki roller oluşturacağını” belirtmiş, böylece teknolojinin yalnızca mevcut işleri dönüştürmekle kalmayıp, aynı zamanda danışmanlık, veri analizi, sistem denetimi ve etik gözetim gibi alanlarda yeni uzmanlık biçimlerine zemin hazırlayabileceği yönündeki beklentiyi yansıtmışlardır. Buna karşılık %14,5’lik kesimin ise yapay zekânın “muhasebecilerin yerini alacağı” görüşünü savunduğu görülmüş ve bu durum mesleğin geleceğine ilişkin istihdam kaybı endişelerinin bulunduğuna işaret etmiştir.

Diğer taraftan, muhasebe meslek mensupları, yapay zekâyâ karşı sahip oldukları en önemli avantaj olarak “muhakeme gücü”nü ön plana çıkarmışlardır. Katılımcıların %38,4’ü muhakeme gücünü yapa zekâ karşısındaki en belirleyici üstünlük olarak nitelendirmiş, böylece muhasebe mesleğinin yalnızca teknik bilgiye değil, aynı zamanda eleştirel düşünme, değerlendirme ve karar verme yetkinliklerine de dayandığını vurgulamışlardır.

Tablo 5. Meslek Mensuplarının Yapay Zekâ Karşısındaki Avantajları

Avantaj	Frekans	Pay (%)
Muhakeme gücü	154	38.4
Yorumlama yeteneği	81	20.2
Mesleki etik	80	20.0
İnsan ilişkileri	80	20.0
Diğer (tekil yanıtlar: “Hız ve otomasyon”, “Mesleki muhakeme çok önemli”, vb.)	5	1.2

Muhakeme günün ardından %20,2 ile “yorumlama yeteneği”, %20 ile “mesleki etik” ve “insan ilişkileri” yapay zekâ karşısındaki en önemli avantajlar olarak belirlenmiştir. Bu yönüyle, meslek mensuplarının avantaj olarak gördükleri unsurlar, mesleğin insani boyutlarından ve teknolojinin henüz tam olarak taklit edemediği niteliklerden oluşmuş, mesleğin yalnızca sayısal işlemlerden oluşmadığı, aynı zamanda etik değerlere dayalı, ilişki yönetimi ve mesleki yargı gerektiren bir alan olduğu vurgulanmıştır.

SONUÇ

Çalışmanın bulguları, yapay zekâ teknolojilerinin muhasebe mesleğinde yaygın bir kabul gördüğünü ve mesleki süreçlerde önemli oranda kullanıldığını, meslek mensuplarının teknolojik gelişmelere karşı direnç göstermek yerine, bu araçları iş süreçlerini destekleyici bir unsur olarak benimsediklerini ortaya koymuştur. Ayrıca, bireysel kullanım eğiliminin kurumsal altyapıların önünde olması, meslek mensuplarının dijital dönüşüme uyum sağlama konusunda istekli olduklarını, ancak kurumsal yapıların bu hıza uyum sağlamada zaman zaman yetersiz kaldıklarını göstermiştir.

Yapay zekâ uygulamalarının mesleğe en temel katkısının, operasyonel verimlilik ve hata yönetimi alanlarında gerçekleştiği, tekrar eden, standart ve zaman alıcı işlemlerin otomasyon yoluyla gerçekleştirilmesinin iş yükünü hafifleterek süreçlerin hızlanmasını sağladığı görülmüştür. Bu durum, meslek mensuplarının veri kayıt işlemlerinden ziyade analiz, stratejik planlama ve danışmanlık gibi daha nitelikli görevlere odaklanması açısından bir fırsat olarak değerlendirilmiştir.

Mesleğin geleceğine yönelik değerlendirmelerde, yapay zekânın insan faktörünü tamamen ortadan kaldırmayacağı, aksine tamamlayıcı bir rol üstleneceği görüşü ön plana çıkmıştır. Bu bağlamda, muhakeme, yorumlama yeteneği, mesleki etik ve insan ilişkileri gibi insani yetkinlikler, teknolojinin henüz tam olarak ikame edemediği ve meslek mensuplarını avantajlı kılan alanlar olarak varlığını sürdürdüğünden, geleceğin muhasebe yapısının, teknik işlemlerin yazılımlar tarafından yapıldığı, meslek mensuplarının ise sonuçları yorumlayarak denetim ve stratejik karar alma süreçlerinde yer aldığı bir iş birliği modeline dayanacağı öngörülmektedir.

Yaşanan ve öngörülen dönüşüm süreci, mesleki yetkinliklerin yeniden tanımlanmasını zorunlu hale getirirken, rutin işlere dayalı alt kademe pozisyonlarda istihdam kaybı riski bulunsa bile dijital okuryazarlık ve analitik becerilerin geliştirilmesiyle bu risklerin yönetilebileceği öngörülmektedir. Sonuç olarak, yapay zekâ teknolojisi muhasebe mesleği için bir tehditten ziyade, mesleğin veri işleyiciliğinden bilgi yorumlayıcılığına evrilmesini sağlayan bir araç niteliği taşıyacağı değerlendirilmektedir.

KAYNAKÇA

- Bağdat, A., & Şenol, A. (2024). Muhasebe meslek mensuplarının endüstri 4.0 teknolojilerine ve muhasebenin dijitalleşmesine bakışı. *Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 22(1), 145-160.
- Bellikli, U. (2024). Muhasebede yapay zekâ kullanım etiği. *Muhasebe Enstitüsü Dergisi*, (71), 1-18.
- Demirhan, İ. (2025). *Dijitalleşme ve yapay zekâ uygulamalarının gayrimenkul sektörüne etkisi* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). İstanbul Ticaret Üniversitesi.
- Dur, M. (2024). *Dijitalleşme, yapay zekâ ve muhasebe ilişkisinin incelenmesi* [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Atatürk Üniversitesi.
- Erkan, M., & Yılmazcan, O. (2023). Muhasebede yapay zekânın etkisi. *Eklektik Sosyal Bilimler Dergisi*, 1(2), 267-286.
- Gökbulut Kazan, H. (2025). Yapay zekânın muhasebe mesleğinde kullanımına ilişkin destekleyici ve dışlayıcı yaklaşım: Aydın İli mali müşavirlerinin kaygıları perspektifinden bir inceleme. *Muhasebe ve Denetime Bakış*, 25(75), 193-219.
- Güvemli, O., Aytulun, A., & Şişman, B. (2013). Türkiye’de muhasebe mesleğinin gelişmesi ve ilk meslek örgütlenmesi: Türkiye Muhasebe Uzmanları Derneği-1942. *Muhasebe ve Finans Tarihi Araştırmaları Dergisi*, (4), 19-49.
- Jamal, S. M., Hamad, A. K., Borgi, H., Thu, P. A., Sial, M. S., & Alhadidi, A. A. (2020). How artificial intelligence changes the future of accounting industry. *Journal of Talent Development and Excellence*, 12(3), 85-94.
- Karaca, C. (2021). *Kamu maliyesi*. Ekin Basım Yayın Dağıtım.
- Kurnaz, E., Tekbaş, İ., Bozdoğan, T., & Çetin, Ö. O. (2020). Dijitalleşmeyle birlikte muhasebe eğitiminin muhasebe meslek mensupları açısından değerlendirilmesi. *Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi*, 22(1), 81-96.
- Kurtcebe, E., & Utku, M. (2016). Türkiye ekonomisinde mali müşavirlik mesleği ve mesleğe giriş süreci. *Dayanışma Dergisi*, (115), 4-15.
- Kwilinski, A. (2019). Implementation of blockchain technology in accounting, finance and auditing. *Academy of Accounting and Financial Studies Journal*, 23(6), 1-6.
- Özbek, A. (2024). Muhasebe meslek mensuplarının yapay zekâ kaygılarının gelecekte istihdam edilebilirlik algıları üzerine bir çalışma. *Alanya Akademik Bakış Dergisi*, 8(1), 254-267.
- Özçelik, G. (2022). Teknoloji-örgüt yapısı ilişkisi bağlamında yapay zeka izleri. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 21(84), 1642-1663.

- Pala, S. (2024). *Haberde dijitalleşme: Haber üretimi ve tüketici bağlamında kuşaklar arası bir karşılaştırma* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Selçuk Üniversitesi.
- Sürmeli, F. (2005). *Muhasebe bilgi sistemi*. Anadolu Üniversitesi.
- Taner, A. (2025). *İşletme yönetiminde dijitalleşme* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Nişantaşı Üniversitesi.
- Tiftik, C. (2021). İnsan kaynakları yönetiminde yapay zekâ teknolojileri ve uygulamaları. *IBAD Sosyal Bilimler Dergisi*, (9), 374-390.
- Topraktaş, S. (2021). *Dijitalleşme sürecinde bilgi ve bilgiyi kullanma biçimleri: Kuşaklar arası bir kıyaslama* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Karabük Üniversitesi.
- Yardımcıoğlu, M., & Şıtak, B. (2020). Yapay zekâ teknolojisinin muhasebe alanına yansımaları: Literatür incelemesi. *Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(1), 342-353.
- Yıldız, A. (2022). Finans alanında yapay zekâ teknolojisinin kullanımı: Sistemik literatür incelemesi. *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (52), 47-66.
- Yılmaz, B., Bülbül, S., & Atik, M. (2017). Büyük verinin (big data) muhasebe üzerindeki etkisi ve muhasebeye sağladığı katkıların incelenmesi. *Kara Harp Okulu Bilim Dergisi*, 27(1), 79-112.
- Zhang, C., Zhu, W., Dai, J., Wu, Y., & Chen, X. (2023). Ethical impact of artificial intelligence in managerial accounting. *International Journal of Accounting Information Systems*, 49, 100619. <https://doi.org/10.1016/j.accinf.2023.100619>
- Bağdat, A., & Şenol, A. (2024). Muhasebe Meslek Mensuplarının Endüstri 4.0 Teknolojilerine ve Muhasebenin Dijitalleşmesine Bakışı. 31(1). Manisa Celal Bayar Üniversitesi İ.İ.B.F.
- Bellikli, U. (2024). Muhasebede Yapay Zekâ Kullanım Etiği. 71. Muhasebe Enstitüsü Dergisi.
- Demirhan, İ. (2025). Dijitalleşme ve Yapay Zekâ Uygulamalarının Gayrimenkul Sektörüne Etkisi. İstanbul.
- Dur, M. (2024). Dijitalleşme, Yapay Zekâ ve Muhasebe İlişkinin İncelenmesi. Erzurum.
- Erkan, Mehmet ve Yılmazcan, Osman. "Muhasebede Yapay Zekânın Etkisi". *Eklektik Sosyal Bilimler Dergisi* 1, sy.2 (Aralık 2023): 267-286.
- Gökbulut Kazan, H. (2025) Yapay Zekânın Muhasebe Mesleğinde Kullanımına İlişkin Destekleyici ve Dışlayıcı Yaklaşım: Aydın İli Mali Müşavirlerinin Kaygıları Perspektifinden Bir İnceleme. *Muhasebe ve Denetim Bakış*, 25(75), 193-219.

- Güvemli, O., Aytulun, A., & Şişman, B. (2013). Türkiye’de Muhasebe Mesleğinin Gelişmesi ve İlk Meslek Örgütlenmesi: Türkiye Muhasebe Uzmanları Derneği-1942. *Muhasebe ve Finans Tarihi Araştırmaları Dergisi*, (4), 19-49.
- Jamal Mohammad, S., Khamees Hamad, A., Borgi, H., Anh Thu, P., Safdar Sial, M., & Abdallah Alhadidi, A. (2020). How artificial intelligence changes the future of accounting industry.
- Kurnaz, E., Tekbaş, İ., Bozdoğan, T., & Çetin, Ö. O. (2020). Dijitalleşmeyle Birlikte Muhasebe Eğitiminin Muhasebe Meslek Mensupları Açısından Değerlendirilmesi. 81-96. *Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi*.
- Kwilinski, A. (2019). Implementation of Blockchain Technology in. 23. *Academy of Accounting and Financial Studies Journal*.
- Özbek, A. (2024). Muhasebe Meslek Mensuplarının Yapay Zekâ Kaygılarının Gelecekte İstihdam Edilebilirlik Algıları Üzerine Bir Çalışma. 8(1), 254-267. *Alanya Akademik Bakış Dergisi*.
- Kurtcebe, E., & Utku, M. (2016). Türkiye ekonomisinde mali müşavirlik mesleği ve mesleğe giriş süreci. *Dayanışma Dergisi*.
- Özçelik, G. (2022, Ekim). Teknoloji-Örgüt Yapısı İlişkisi Bağlamında Yapay Zeka İzleri. 21(84). *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*®.
- Pala, S. (2024). Haberde Dijitalleşme: Haber Üretimi ve Tüketici Bağlamında Kuşaklar Arası Bir Karşılaştırma. Konya.
- T.C. Resmî Gazete. (1989, 13 Haziran). 3568 sayılı *Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu* (Kanun No. 3568). <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=3568&MevzuatTur=1&MevzuatTertip=5>
- Taner, A. (2025). İşletme Yönetiminde Dijitalleşme. İstanbul.
- Tiftik, C. (2021). İnsan Kaynakları Yönetiminde Yapay Zekâ Teknolojileri ve Uygulamaları. (9), 374-390. *IBAD Sosyal Bilimler Dergisi*.
- Topraktaş, S. (2021). Dijitalleşme Sürecinde Bilgi ve Bilgiyi Kullanma Biçimleri: Kuşaklar Arası Bir Kıyaslama. Karabük .
- Yardımcıoğlu, M., & Şitak, B. (2020). Yapay Zekâ Teknolojisinin Muhasebe Alanına Yansımaları: Literatür İncelemesi. 342-353. *Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*.
- Yıldız, A. (2022, Nisan 27). Finans Alanında Yapay Zekâ Teknolojisinin Kullanımı: Sistemik Literatür İncelemesi. (52), 47-66. *Denizli: Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*.
- Yılmaz, B., Bülbül, S., & Atik, M. (2017, Haziran). Büyük Verinin (Big Data) Muhasebe Üzerindeki Etkisi ve Muhasebeye Sağladığı Katkıların İncelenmesi. 27(1), 79-112. *Kara Harp Okulu Bilim Dergisi*.

ZHANG, C., ZHU, W., DAI, J., WU, Y., ve CHEN, X. (2023). Ethical Impact of Artificial Intelligence in Managerial Accounting. *International Journal of Accounting Information Systems*, 49, 100619.

Karaca, C. (2021). *Kamu Maliyesi*. 43. Bursa: Ekin Basım Yayın Dağıtım.

Sürmeli, F. (2005). *Muhasebe bilgi sistemi*. Anadolu Üniversitesi.

Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu (1989).

<https://www.turmob.org.tr/Arsiv/FCKEditor/userfiles/file/3568YASAYONETMELIK7NISAN2025/1-3568Kanun.pdf>.